Halászati Lapok

A Haltermelők Országos Szövetsége
és a Halászati Terméktanács információs és marketing hírlevele

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

II. évfolyam

2001/Március

Karöltve a gazdálkodókkal

Tavaly júliusban vonták össze a Halászati Kutató Intézetet az Öntözési Kutató Intézettel. A rövidített név azonban maradt, s továbbra is HAKI-ként emlegetik az intézetet mind szakmai körökben, mind pedig világszerte. S ez utóbbi ne tűnjék nagyzolásnak, mivel hiteles forrásokból tudjuk, hogy a HAKI név igencsak jól cseng a nemzetközi porondon. Gondoskodik erről dr. Váradi László igazgató is, akit a magyar halászság utazó nagyköveteként is titulálhatunk, mivel nélküle ritkán rendeznek jelentős nemzetközi halászati fórumot, konferenciát.

• Manapság nem szerencsés a hivatalos utak kérdését feszegetni, de egy kutató életének szerves része kell, hogy legyen az utazás. Annál is inkább, mert az utóbbi évtizedben egyre nagyobb jelentőséggel bír a világ halászati tevékenységében az édesvízi halászat. S nem árt, ha a magyar halászság jó hírét is kivisszük a nagyvilágba...

– Azt gondolom, hogy a kutatásban, de egy vállalkozásban is fontos az, hogy a világ vérkeringésében benne legyünk. A HAKI-nak ebben régi-régi hagyományai vannak, s ezeket a régi kapcsolatokat is illik ápolni. Emiatt is fontos, hogy a partnerekkel rendszeresen találkozzunk. Nem beszélve arról, hogy a világ gyorsan változik, s ha nem vagyunk ott a potenciális partnereknél, úgymond donor közelben, akkor lemaradunk a nagy programokról. Az utazás tehát természetes velejárója a kutatómunkának.

A kutatóintézet pedig rá is kényszerül arra, hogy vállalkozzon, hiszen a költségvetéstől kapott alapellátás az összes költség mintegy 40 százalékát teszi ki.

• Engem sikeresen meggyőzött, hiszen információ nélkül aligha lehetne kutatást végezni.

– Sporthasonlattal élve: egy sportoló nem lehet világ-, vagy olimpiai bajnok, ha nem vesz részt a nemzetközi versenyeken. Nekünk is a világszínvonal jelenti a mércét, s az inspirálja a kutatást. Ha valaki olyan világversenyeken vesz részt, vagy nemzetközi rendezvényeken, amelyeken a világ legjobbjai vannak jelen, akkor akár jó kutatóvá is válhat. Ha olyan kutatók, szakemberek járják a világot, akik ismerik a nyelvet, a világtendenciákat, a problémákat, akkor az itthoni problémák megoldásában is hatékonyabban tudnak részt vállalni. S ez nincs ellentmondásban egymással, hiszen látható, hogy a két dolog – az utazás és az itthoni problémakör – jól kiegészíti egymást.

• Ha továbbvisszük ezt a gondolatmenetet, akkor azt gondolom, hogy az utazás nem csak azzal függ össze, hogy a magyar halászság ne essen ki a világfolyamatokból, hanem azzal is, hogy a kutatóintézet jelene, jövője hogyan alakul.

– A kutatás külön szférája a gazdaságnak. Ha a vállalkozáshoz tartozna, akkor nem lehetne igazán dolgozni, ez baj lenne. A különbözőséget tehát nem kell szembe állítani...

• Ugyanakkor a vállalkozói kenyeret is meg kell kóstolniuk!

– Természetesen, sőt... Igazából az a filozófiánk, hogy a kutatási eredmény gyakorlatba való átvitele leginkább úgy valósítható meg, hogy a termelőkkel közösen hajtunk végre egy-egy kutatási-fejlesztési programot. Nem árt, ha egy kutató tudja, mit jelent vállalkozni. A kutatóintézet pedig rá is kényszerül arra, hogy vállalkozzon, hiszen a költségvetéstől kapott alapellátás az összes költség mintegy 40 százalékát teszi ki.

• Hogyan ítéli meg a HAKI jelenlegi helyzetét?

– Alapvetően stabilnak értékelem, s nem a kincstári optimizmus szól belőlem. Tényekkel igazolhatom, hogy az elmúlt év pénzügyileg, szakmailag is sikeresen zárult. Több mint 100 millió forintos beruházást tudtunk végrehajtani. Éppen amiatt, hogy nem csak kutatóként, s a markát tartó állami intézményként működtünk, hanem mert vállalkozunk is. Olyan pályázatokon is indultunk, amelyek nem ismertek a kutatók előtt. Ilyenek voltak például a térség- és vállalkozásfejlesztési pályázatok, amelyeken éppen a vállalkozó partnereinkkel közösen tudtunk pályázni. S jutott ebből nekünk is egy rész, amit a saját fejlődésünkre tudtunk fordítani.

• Nem kerültek-e nehezebb gazdasági körülmények közé a két kutatóintézet összevonása után?

– Kétségtelen, hogy az összevonás – az ÖKI-t az FVM felszámolt egy miniszteri rendelettel, s a szervezetet beolvasztotta a HAKI-ba – nehéz folyamatot indított el. Hiszen emberi sorsokról, kutatási potenciálról, programokról, komoly, értékes létesítményrendszerek újszerű működtetéséről, magyarán koncepcióváltásról van szó. Ez hosszú folyamat, azt gondolom, évek szükségesek ahhoz, hogy az új intézet – amely Halászati és Öntözési Kutatóintézet – olyan

(Folytatás a 2. oldalon)

Tartalom:

Agrártámogatás 2001.	3
Biztató tárgyalások	4
Halászati fórum – Százhalombattán	4
Fish and Food Kft.	5
Ivadéknevelés – piaci igény szerint	5
Folytatódik a marketing program	6
Felhívás!	6
Egy PHARE pályázat tanulságai	7

SZERKESZTI:
Szerkesztő Bizottság
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Hajtun György

Karöltve a gazdálkodókkal

(Folytatás az 1. oldalról)

markáns intézménnyé nője ki magát, amely az öntözési kutatásokat is magában foglalja.

• Vannak-e hasonló más nemzetbeli példák az ilyen jellegű összevonásra?

– A tekintetben mindenképpen közelebb van az európai törekvésekhez, hogy a vízi erőforrások hasznosítására irányuló kutatásokat mi halászok és öntözők együtt végezzük. Erre nagyon kevés példa található a nemzetközi gyakorlatban, jóllehet az ilyenfajta törekvéseket felfedezhetjük. Azért nem mondtam modellt, mert máshol ilyen még nem működik, talán majd mi jó példával szolgálhatunk. Ha megnézzük a nemzetközi intézményrendszert, akkor láthatjuk, hogy az öntözés és a halászat külön-külön intézményrendszerben működik.

A tekintetben mindenképpen közelebb van az európai törekvésekhez, hogy a vízi erőforrások hasznosítására irányuló kutatásokat mi halászok és öntözők együtt végezzük.

• Váltsunk témát: nemrégiben Drezdában volt egy EU-s tanácskozás, amelyen megfogalmazódott, hogy az édesvízi halászat szerepe a jövőben növekszik Európa, de világszerte is. Mit jelent ez a hazai halászat szempontjából?

– Az európai belvízi, vagy édesvízi akvakultúra jelentős változáson megy keresztül, hiszen a hagyományos technológiák – éppen környezetvédelmi megfontolások és piaci okok miatt – nem alkalmazhatók a jövőben. Nem egyszerűen kis technológiaváltásról van szó, hanem az egész termelési szerkezet átalakításáról. Olyan technológiák szükségesek a hagyományos nagy tavakban történő, hagyományos pontykultúrás technológiák mellett, amelyek képesek arra, hogy környezetkímélő módon, víztakarékosan állítanak elő jó minőségű pontyot és sok más olyan halfajt, amelyre piaci kereslet mutatkozik. Ez óriási feladat, hiszen ebben a fejlesztési programban nem csak egyfajta technológiaszemlélettel kell dolgozni, miszerint a farmon mi történik, hanem azt is tudni kell, mi történik az ellátó szektorban, s a termelés utáni fázisban. Ez a komplex szemlélet önmagában fontos, hiszen ezt nem mindig fogalmaztuk meg. S ez – a tótól a tányérig – új szemléletet, külföldi tapasztalatok átvételét igényli. És igényli azt, hogy ha kész a koncepció, álljon rendelkezésre a materiális háttér és a szakképzettség is. Mi kutatók dolgozunk azon, hogy a nemzetközi tapasztalatokból milyen tanulságok szűrhetők le, s ennek alapján új technológiákat fejlesztünk ki. Ez utóbbira egy példát említenék: a tavi recirk, amely azt jelenti, hogy az intenzív tavakból elfolyó vizet extenzív tóban kezeljük és visszaforgatjuk azt az intenzív tavakba. Ez egy olyan technológiai változat, amelyet csaknem minden meglévő, telelőkkel, vagy kis tavakkal rendelkező gazdaság kis beruházással meg tud valósítani.

• Jó úton halad-e a hazai halászság a kutató szemével?

– Azt gondolom, nyitottnak kell lennünk. A hagyományos megoldásoktól el kell térni, többszínűvé, diverzifikálni kell a magyar halászatot. Erre minden adottság rendelkezésre áll, hiszen Magyarországon jelentős a természetes vízmennyiség, nagyon sok eltérő adottságú tógazdaság működik, gazdag a termálvíz kincsünk és sorolhatnám tovább. Ezekkel az adottságokkal élni kell, s óriási tartalékokat látok többek között azokban a tavi technológiákban, amelyekre már céloztam. De ugyanígy a termálvíz hasznosítását, vagy a ragadozó halak termelésének felfuttatását is említhetném.

A hagyományos megoldásoktól el kell térni, többszínűvé, diverzifikálni kell a magyar halászatot.

• Szükséges-e a fajtaváltás?

– A nemzetközi életben sokat vitatkoznak azon a kutatók, hogyan ítéljük meg a fajválasztékot. A halászatban erre van elvi lehetőség, hiszen nagyon sok olyan halfaj él, amelyik még nincs ott a piacon. Sokan azt mondják, hogy az egy lehetőség, hogy a halászat, a haltermelés újabb és újabb fajokat vonjon be, s ez által vonzóvá teszi a piacon magát. Mások viszont azt hangoztatják, hogy nem kell bővíteni a fajválasztékot, hanem egy-egy faj termelés bővítésére kell koncentrálni. Szerintük ugyanis nem éri meg több fajt bevonni a termelésbe, mert ez óriási kutatási-fejlesztési pénzeket igényelne. Ez is elgondolkodtató. Azt gondolom, lesznek domináns fajok – Európában a ponty és a pisztráng, vagy a tengerben megtermelt lazac – de mellette marad a „niche market", amit magyarul leginkább úgy fogalmazhatok meg, hogy a piaci szegmens egy vékony rétegét elégíti ki.

• Ön ugyan már említette, hogy egy-egy projekt keretében együtt pályáznak vállalkozókkal, de kíváncsi lennék arra, hogy milyen a kapcsolatuk a hazai halászság egészével?

– Az utóbbi tíz évben a kutatóintézet és a vállalkozói szféra kapcsolata sokat változott. Ezt részben a kényszer is hozta, részben tudatosan törekedtünk arra, hogy közelebb kerüljön a kutatás a gyakorlati élethez. Olyan problémákon dolgozunk ugyanis, amelyek a halászatnak jelenleg és a jövőben komoly problémát okoz. A Haltermelők Országos Szövetségével meglehetősen szoros kapcsolat alakult ki, mi is ott vagyunk a rendezvényeiken, közös akcióink vannak. Ezen túl azokkal a vállalkozókkal, akik fogékonyak a kutatás-fejlesztésre, és be is akarnak kapcsolódni a mi munkánkba, kapcsolatban állunk velük. Hosszú lenne a lista, ha most fel akarnám sorolni őket, s ez jó dolog. Az a legjobb kapcsolat, amikor kutatók, fejlesztők, vállalkozók közösen pályáznak, a meghatározott feladatra közösen szerzik meg a forrásokat, és közösen hajtják végre a programot. A Széchenyi program ehhez megfelelő keretet ad, de ettől függetlenül is ezen az úton járunk. A HAKI-nak egyébként kiváló kutatási lehetőséget nyújt a Szarvasi Akvapark, amely korábbi HAKI átalakítás után jött létre, s ebben 13 vállalkozó tömörül. Velük közösen alakítottunk egy egyesületet, s közösen feltárjuk a pályázati lehetőségeket, például a Haltáp kft.-vel, amely önálló kisvállalkozás, s amellyel már úszó haltápot is tudunk gyártani egy közös fejlesztés eredményeként.

• Végezetül egy személyes kérdés: nemrégiben sikeresen tette le a PhD vizsgát. Milyen személyes ambíciók motiválják Önt a tanulásra?

– Ez a PhD egy új, tudományos képzési forma, amely arra ad jogosítványt, hogy az illető tudományos munkára alkalmas személy. Viszonylag öreg fejjel, a fiatal kollégákkal együtt elvégeztem a továbbképzést, s a tudományos műhelyvitán, vagyis a házi védésen vagyok túl. Sikeresen zajlott a vita, s két hónapon belül a védés is megtörténik. Az emberben egyébként mindig meg van az igény arra, hogy a tudományos munkásságának eredményeit szintetizálja, a szakmai közvélemény elé tárja. Engem nem is annyira a fokozat megszerzése ösztönzött, hanem az a téma, amellyel kutatóként foglalkozom. Ez pedig a vízi erőforrások ésszerű, tudatos, környezetkímélő, hatékony kihasználása. Ennek egy másik vetülete az integráció, amellyel az egyre szűkülő forrásokat tudnánk hatékonyabban felhasználni.

Hajtun György

HIRDETNI IS ÉRDEMES!

Hirdetési feltételek a Magyar Mezőgazdaság mellékleteként megjelenő Halászati Lapok c. információs és marketing hírlevélben

Hirdetések közzétételi költsége:
1/1 fekete-fehér oldal 80.000 Ft. + 25% áfa
1/2 fekete-fehér oldal 50.000 Ft. + 25% áfa
1/4 fekete-fehér oldal 35.000 Ft. + 25% áfa
1/1 „PR" cikk 70.000 Ft. + 25% áfa
Kísérőszín (panthone 287) + 20% felár

Többszöri megjelenés esetén kedvezményt nyújtunk az alábbiak szerint: 3 megjelenés után 5%, 6 megjelenés után 10%, 12 megjelenés esetén 15%.

Anyagleadási határidő: lapzárta előtt egy hét.
Hirdetési anyagát kérjük szíveskedjen a **Haltermelők Országos Szövetsége** címére (1126. Budapest, Vöröskő u. 4/b.) megküldeni.

Agrártámogatás 2001.

A tájékoztató elkészítéséhez Boros Imre megbízott agrár miniszter úr által a Mezőgazdasági Bizottság rendelkezésére adott ismeretanyagot használtuk fel.

Az agrártermelést segítő támogatások

Földalapú támogatás: halastó birtokkategória nélkül 4000 Ft/ha.

Az állattenyésztés támogatása: Haltenyészanyag felhasználásának támogatása: elismert ponty fajta után igényelhető. A támogatás mértéke kihelyezett tenyészanyag után 70 Ft/kg, maximum: 300 kg/ha kihelyezésig.

A beadási határidő: 2001. március 31.

A kérelmet a Halászati Terméktanácshoz kell beküldeni 3 példányban. Felhívjuk a figyelmet a regisztrációs szám megszerzésére. A 16. sz. mellékletben a támogatási kérelemhez csatolandó igazolás (2. pont) és nyilatkozat (5. pont) helyesen az 1999. év helyett a 2000. évre vonatkozik. Ebben az évben a pályázónak kell beszerezni az OMMI igazolást is (3. pont).

Agrárfinanszírozás támogatása

Éven belüli lejáratú hitel kamattámogatása és egyes hitelek után nyújtott állami kezességvállalás. Éven túli lejáratú hitel kamattámogatása és egyes hitelek után nyújtott garanciavállalás.

Biológiai alapok megőrzésének, fenntartásának és fejlesztésének támogatása

Pályázat útján vehető igénybe. A pályázati kiírás később jelenik meg.

A szaktanácsadás és gazdálkodás eredményességét segítő ismeretátadás támogatása

A szaktanácsadás díjának támogatása. A támogatás mértéke az árbevétel arányától függ. A gazdálkodás eredményességét segítő ismeretátadás támogatása. A támogatás pályázat útján igényelhető.

Fiatal agrárvállalkozók, valamint pályakezdő fiatal agrárszakemberek alkalmazásának támogatása

A támogatásra folyamatosan lehet pályázni a megyei földművelésügyi hivataloknál, a keret mértékéig. A pályázók köre azon fiatal agrárvállalkozók, akik a tárgyév január 1-én 40. életévüket nem töltötték be.

Termelői közösségek támogatása

A támogatás pályázat útján vehető igénybe, a feltételeket a pályázati felhívás tartalmazza.

Piacra jutást elősegítő támogatások

Élelmiszer-biztonsági rendszer kidolgozásának és bevezetésének támogatása (HACCP). A támogatás kérelemmel igényelhető folyamatosan november 30-áig, illetve a 300 MFt költségvetési előirányzatig.

Egyes élőhalak piacra jutásának támogatása: Étkezési ponty és busa értékesítés elősegítése a szezonális piac meghosszabbítása után a többletköltségek támogatására. Támogatásra jogosultak a Terméktanács tagjai, akik 2000. december 31-éig termelésből vagy vásárlásból származó betárolt étkezési pontyot és busát március 1. és május 31. között értékesítenek (közvetlenül fogyasztónak erre jogosult halkereskedőnek, halfeldolgozónak, illetve saját tulajdonú bolthálózatnak számlával).

Támogatás nem igényelhető: horgászcélú és exportra történő értékesítés esetén, valamint importból származó és közvetítő kereskedőtől vásárolt készletek értékesítésénél.

A támogatás 2400 t ponty és busa értékesítése után vehető igénybe. A támogatás mértéke: márciusban: 10 Ft/kg, áprilisban: 20 Ft/kg, májusban: 30 Ft/kg. A támogatási igény beadása előtt kérjük a 28. sz. melléklet áttanulmányozását.

A balatoni busa ökológiai célú halászatából származó termékek forgalmazás utáni támogatása. A támogatás mértéke 200 Ft/kg az értékesített feldolgozott termék után.

Állategészségügyi költségek támogatása:

A halgazdaságok és intenzív halnevelő telepek halállományának vírusmentesítési vizsgálati költségeinek támogatása. Támogatás mértéke: számlával igazolt vizsgálati költség, maximum: 80.000 Ft.

A hal értékesítése alkalmával elvégzett állategészségügyi igazgatási vizsgálatok költségeinek támogatása. Támogatás mértéke: 1,20 Ft/kg. A támogatási igény beadása előtt kérjük a 34. sz. melléklet áttanulmányozását.

Agrárgazdasági beruházások támogatása

A pályázatokat a tervezett beruházás telephelye szerint illetékes Földművelésügyi Hivatalhoz 2001. május 15-éig lehet benyújtani.

A támogatás mértéke:

Halászati létesítményeknél alaptámogatás:	30%
kamattámogatás:	40%
Feldolgozó esetén alaptámogatás:	30%
kamattámogatás:	40%
kiegészítőtámogatás:	5%

abban az esetben, ha a Nemzeti Agrár Környezetvédelmi Programban (NAKP) részt vesz.

A halászat körében a halastavakra (beleértve a teleltetőt, halágyat, haltároló medencét, lehalászóhelyet), keltetők esetében azok értéknövelő felújítására, takarmánytárolókra, geotermikus energiafelhasználással üzemelő intenzív haltermelő rendszerekre támogatás igényelhető. Halastavak átalakítására nem igényelhető.

A 47. sz. melléklet 1. pontjában meghatározott építési beruházásokhoz – ideértve az új létesítményeket és a meglévők átalakítását, felújítását is – továbbá ezen létesítmények funkcióképességét biztosító infrastruktúrális és egyéb kiegészítő létesítmények megvalósításához támogatás vehető igénybe.

Az új mezőgazdasági gépek, technológiai berendezések vásárlásának támogatása

A géptámogatás kérelemmel igényelhető, a hitelesített kérelem csak az érvényességén belül használható fel. Az legkésőbb 2001. november 30-án érvényét veszti.

A BTO 293000000 termékcsoportba tartozó és a megyei földművelésügyi hivataloknál lévő mezőgazdasági gépek katalógusában felsorolt gépekre és berendezésekre igényelhető a támogatás. A támogatás mértékét az 50. sz. melléklet tünteti fel. A támogatás mértékének az alapját az összes beszerzési költség adja; ez egyenlő a tárgyévben beszerzett összes gép árának göngyölített értékével. Támogatott a mezőgazdasági gépek és technológiai berendezések lízingelése is.

A termőföld minőségi védelmének és hasznosításának támogatása

Támogatás igényelhető a jelenleg hasznosításra alkalmatlan, halastóként nyilvántartott területek művelési águaknak megfelelő rekonstrukciójára. A támogatás mértéke az igazolt és elfogadott költségek legfeljebb 40%-a.

Halgazdálkodási tevékenységek támogatása

Ezt a támogatást a természetesvízi halgazdálkodásra jogosult vagy a halgazdálkodás területén oktatási és kutatási feladatokat ellátó természetes és jogi személyek, valamint a halgazdálkodást folytató szervezetek érdekképviseletei vehetik igénybe. A támogatást pályázat útján lehet igényelni, a pályázati felhívásban meghatározott határidőig.

* * *

A SAPARD program keretében a mezőgazdasági vállalkozások beruházásához, a mezőgazdasági és halászati termékek feldolgozásához és marketing fejlesztéséhez, a szakképzéshez, az agrár-környezetvédelmet és tájfenntartást szolgáló termelési módszerek elterjesztéséhez és a termelői csoportok felállításához, működtetéséhez külön rendelet és pályázati felhívás alapján igényelhető támogatás.

A közölt tájékoztató a figyelemfelhívást szolgálja, nem nélkülözhető viszont a támogatási rendelet és a később megjelenő pályázati kiírások részletes áttanulmányozása sem.

Célunk az volt, hogy ráirányítsuk a figyelmet a halászatot érintő támogatási lehetőségekre.

A Halászati Lapok II. évfolyam 2001. januári számában számot adtunk a Halászati Terméktanács 2001. évre készített támogatási javaslatairól. Általánosságban megállapítható, hogy a 2001. évi ágazati támogatások megegyeznek a 2000. évivel. Kivételt képez a földalapú támogatás, ahol a múlt évi 3000 Ft/ha helyett 4000 Ft/ha igényelhető, bár még ez sem éri el a javasolt 6000 Ft/ha-t. Javaslataink közül elfogadásra került az étkezési ponty és busa támogatásánál a halfeldolgozó felé értékesített hal támogatása.

Biztató tárgyalások

Szemmel láthatóan jól érezte magát a svéd Gazdaszövetség öttagú delegációja a jászkiséri tavak megtekintésekor. Thomas Lannartsson, a küldöttség vezetője nem titkolta, hogy a jászkiséri tavaknál már most is remek körülményeket találhatnak a horgászok, akik a pontyon kívül csukára, süllőre, afrikai harcsára, sőt szivárványos pisztrángra is bedobhatják horgaikat. Tegyük hozzá, nem sikertelenül, hiszen kifogni való hal bőven akad. A svéd küldöttség tehát személyesen is tapasztalhatta, hogy svéd mintára Magyarországon is fejleszthető a horgászturizmus.

Nem nulláról indulva kérünk segítséget – hangoztatta *dr. Orosz Sándor*, a Haltermelők Országos Szövetségének igazgatója. A két tárgyalófél azért ült asztalhoz, hogy a tavaly szeptember 25-29-i svédországi látogatáskor megfogalmazódott együttműködési lehetőséget konkretizálják. A svéd út során a Haltermosz tagjai személyesen ismerkedhettek meg a svéd Det Naturliga Fisket programmal, amit leginkább természetes horgászatként említhetünk. Persze, nálunk sem ismeretlen ez a fogalom, csak éppen ma még nem szervezetten, hanem egyéni elképzelésekként működnek horgásztató tavak. A hazai mozgalom egyik úttörője *Borbély Gyula*, a jászkiséri tavak tulajdonosa, a találkozó házigazdája azért szorgalmazza a horgászturizmus fejlesztését, mert egyrészt igény van rá, másrészt ily módon egyre több hal értékesíthető. Ám ahhoz, hogy a hazai horgásztatás országosan elterjedjen, jelentős fejlesztésekre, beruházásokra, infrastruktúrafejlesztésre van szükség.

A tanácskozáson kiindulópontként leszögezték: mindkét fél egyöntetűen akarja, hogy együttműködés alakuljon ki egy kétoldalú, az Európai Unió által is finanszírozott projekt keretében. Miután a fejlesztésre érdemes együttműködési területeket mindkét oldalról felderítették, érdemes kideríteni, hogy az EU keretei között melyik az a támogatási program, amelybe a magyar projekt illeszthető. Továbbá azt is fel kell mérni, hogy milyen magán és állami pénzforrások mozgósíthatók a projekt megvalósításához. Ehhez ugyanis sok, nagyon sok pénz kell! Az első lépést az jelentené, ha Magyarországon 5-6, ún. horgászati mintaközpont létesülne – a jászkiséri tavak tulajdonosa mellé ennyi jelentkező biztosan akad - amelyre aztán az országos hálózat kiépíthető.

Dr. Orosz Sándor is azt a kérdést feszegette, van-e lehetőség arra, hogy külföldi, uniós tőke segítsen a magyaroknak? A svédek szerint van erre mód, hiszen az EU akár 100 százalékos támogatást is ad, ha két ország, amely közül az egyik nem tagja az EU-nak, valamilyen módon együttműködik. Ehhez azonban egy alaposan átgondolt, kidolgozott projektre van szükség. Ennek alapja adott, hiszen ha a horgászturizmust vesszük alapul, akkor a svéd modellt – természetesen a hazai adottságokhoz igazítva – átvehetjük. A svédek ezt szorgalmaznák is, ám egyelőre még csak az együttműködés keretei körvonalazódtak.

A tárgyalás végén mindkét fél megállapodott abban, hogy érdemes a kapcsolatot fenntartani, elmélyíteni, továbbfejleszteni. A magyar projekt svéd és EU finanszírozási lehetőségeiről egyelőre semmi konkrétum nem hangzott el. A két fél, ki-ki a maga pénzszerzési lehetőségeit felméri, s ez után dönti el, hogy a magyar projekt keretében fejlesztési együttműködés vagy csupán csak marketing csomagcsere valósul meg. Az igazgató ígéretet tett arra, hogy március 30.-ig kidolgozzák a magyar csomagtervet, amelyhez a svédek is kapcsolódhatnak. A svédek is megígérték, hogy a maguk csomagtervét az asztalra teszik ez idő alatt, s a két csomagterv „összegyúrásából" a szorosabb együttműködés is körvonalazódhat. Kérdés persze, hogy mennyi külső tőke lesz „kíváncsi" a magyar horgászlehetőségekre.

Bár ne gondolja senki, hogy csak erre a pénzre várnak a magyar vállalkozók. A szűkös saját forrásokkal, ha lassabban is, mint ahogy szeretnék, épülnek, alakulnak a hazai horgászparadicsomok.

H. Gy.

Halászati fórum – Százhalombattán

A Temperáltvízű Halszaporító és Kereskedelmi Kft. február 28. és március 1. között, újfent megrendezte a már hagyományossá vált halászati fórumot. Bebizonyosodott, hogy a szakmát szerető, az aktuális információk iránt érdeklődő kollégák igénylik a rendezvényt.

Az elhangzott előadások az ágazat aktuális kérdéseit taglalták. Az elmúlt évek meteorológiai, hidrológiai egyensúlyának felbomlása, annak halászatot érintő hatásai, valamint az ellensúlyozásukra kidolgozott és megvalósítandó technológiai változtatások adták az első nap értekezéseinek témaköreit.

A Föld globális felmelegedésének éghajlatra, a csapadék mennyiségére és eloszlására vonatkozó előrejelzések világossá teszik a halászat és az aquakultúra előtt álló problémákat. Az őszi és a nyári csapadék csökkenése, különösen a völgyzárógátas tórendszerek vízellátását veszélyezteti, de növeli az aszályt az alföldi területeken is.

A csapadék területi differenciálódásából adódó hidrológiai változásokat, a romló vízkészletadottságokat okszerű vízgazdálkodással, és víztakarékos haltermelési technológiák bevezetésével lehet némileg ellensúlyozni. Ez azonban egy hosszú folyamat, így a meglévő hagyományos tógazdaságokban nem marad más megoldás, mint az, hogy a termelés színvonalát (kihelyezés-takarmányozás) a vízügyi lehetőségekhez kell igazítani.

A résztvevők képet kaphattak egy tavi recirkulációs rendszer működéséről, melyben a korszerű csőpropelleres vízforgatás 20 ha-on több mint 300.000 m^3 víz megvételét váltja ki alacsony energiaköltséggel. A vízgazdálkodás mellett a haltakarmányozás, a feldolgozási hulladék újrahasznosítása, valamint a gyógyszermentes prevenció elméleti kérdései is elhangzottak.

A fórum második napján a horgász célú halgazdálkodással, az EU haltermeléssel kapcsolatos elvárásaival, a halászati vízterületekkel kapcsolatos pályázatok tapasztalataival, valamint a halászat 2001. évi eseményeivel kapcsolatos előadásokat hallhatták a jelenlévők.

A 30 ezer hektáron több mint 5.000 t fogást realizáló horgásztársadalom és a tógazdák problémái hasonlóak.

A MOHOSZ halgazdálkodása révén a haltelepítések egyre hatékonyabbá váltak és segítették az értékes ragadozó állomány növekedését a természetes vizekben.

A haltermelés, de főleg a halfeldolgozás előtt álló feladatokat körvonalazta az EU elvárások rövid ismertetése.

A HACCP és az ISO rendszerek felépítése alapvető követelmény az EU felé történő értékesítésben, de a közeljövőben hazai előírások is megkövetelik ezeket. Az előadás részletezte a rendszerek elemeit és a kiépítés lehetőségeit és irányait.

Fokozott érdeklődés kísérte a halászati vízterületekkel kapcsolatos pályázatokról szóló összefoglalót. A hallgatók képet kaphattak a különböző pályázatok elbírálásának és szerződés előkészítésének bürokratikus nehézségeiről, ugyanis 3 minisztérium egyeztetése szükséges a végleges megállapodások kialakításához.

Szathmári László

CÉGBEMUTATÓ

Fish and Food Kft.

Kedves Olvasó! Piacgazdálkodási rovatunkban új témakörrel jelentkezünk. Lapról-lapra arra vállalkozunk, hogy egy-egy olyan céget, vállalkozást mutassunk be, amelyik halászati tevékenységből keresi kenyerét, de legalábbis a legjavát. Tesszük mindezt azért, hogy mind jobban megismerjük egymást. Attól sem zárkózunk el, hogy a cégek maguk jelentkezzenek, amennyiben úgy gondolják, van közérdekű mondanivalójuk. Elsőként Dr. Pető Bélával, a bélapátfalvai Fish and Food Kft. ügyvezető igazgatójával beszélgettünk.

A Kft. – ahogy angolosan is jelzik a nevében – halfeldolgozással és élelmiszergyártással foglalkozik. A haltermelés, úgymond kimaradt az életükből, az alapanyagok egy részét külföldről, a többit idehaza veszik meg. Importból származnak a tengeri halak, méghozzá a Balti –tengerből, vagyis Lengyelországból és a Skandináv államokból, a makréla Skóciából, Észak-Írországból, míg a fehér halak Dél-Amerikából és Kínából. Az édesvízi halakat természetesen hazai termelőktől szerzik be. Évek óta kereskedelmi partnerük a Hortobágyi Halgazdaság Rt., a Balatoni Halgazdaság Rt., illetve a Szegedi Halászati Kft. Évente 1500-1800 tonna halat dolgoznak fel, amelyből csaknem 4 millió halkonzerv készült. Az elmúlt évben 350 millió forint volt az árbevételük, s elsősorban a hazai piacon értékesítik termékeiket, mivel az export csupán 4 százalékot tesz ki.

A hazai halpiacról szólva az igazgató kifejtette: örök kérdés, hogyan növelhető a hazai halfogyasztás mértéke. Magyarországon nem csupán az étkezési tradíciók miatt alacsony a halfogyasztás, hanem az alacsony fizetőképes kereslet miatt is, vélte Pető Béla. Ezt leginkább az indokolja, hogy ha csökken a sertéshús ára, akkor a hal eladhatósága is csökken, mert a fehérjét az olcsóbb hússal próbálják meg az emberek pótolni. Ebből az is következik, hogy idehaza az olcsóbb haltermékek értékesítése folyik, s ez jelzi, hogy nem igazán igényes a hazai fogyasztó. Minden bizonnyal szemléletbeli változáson is keresztül kell mennie a magyaroknak ahhoz, hogy a 2,8 kg/fő/év fogyasztás lényegesen megemelkedjen. Erre egyébként a közeljövőben nem lát reális esélyt az igazgató.

A cég a termékeivel a fogyasztási paletta alsó-közép szegmensét célozzák meg, illetve állította be a céget a piac. Elsősorban a thaiföldi és a lengyel halkonzervek konkurenciájaként veszik fel a piaci versenyben a küzdelmet. A halkonzerv más étkezési kategóriába tartozik, mint a halszelet. Az élő halat viszont ma már nem nagyon kedvelik a háziasszonyok, mert nem szeretik fejbe verni, pikkelyétől megpucolni és szeletelni a halat. Sokkal inkább kedvelik a halszeletet, a halfilét, tehát a jól előkészített, konyhakész termékeket.

A cég vezetésének célja, hogy az olajos és a paradicsomos halkonzerven túl olyan készétel-család elkészítése, fejlesztése, amelynek révén az édesvízi hal új, eddig nem megszokott formában kerül a fogyasztó elé. És már a legkisebb korosztályt is megcélozták, az óvodások és a kisiskolások számára úgynevezett nagykonyhás ételeket fejlesztettek ki. A fogyasztás az által is növelhető, hogy már egészen fiatal korban hozzászoktatjuk az embereket a halételekhez. S a dolog nem csupán öncélú, hiszen a hal egészséges étel. A jövő útja egyébként is az, hogy minél magasabb színvonalon dolgozzák fel a halat, ezzel ugyanis a termelőkkel való kapcsolat is szorosabbá válik. A Fish and Food félszáz dolgozója pedig hosszú távon szeretne megélni a tengeri és az édesvízi halak feldolgozásából.

H-n

Ivadéknevelés – piaci igény szerint

A dinnyési Ivadéknevelő Tógazdaság 1961 óta üzemel, ma 106 hektáron gazdálkodik. Alakulása óta zsenge és előnevelt, 1–2 nyaras korosztályú halakat állít elő. Fő halfajuk a ponty, 1996 óta pedig a dinnyési tükrös pontyot, amelyet államilag is elismert pontyfajtaként tartják nyilván, szaporítják.

A pikkelyes és a nyurga ponty mellett pettyes fehér és hibrid busa szaporításával is foglalkoznak. A ragadozóhalak közül csuka, harcsa, süllő ivadéknevelést vállalnak, és kívánság szerint egyéb természetes halfajokat, mint a balin, a jász, ugyancsak beszerezhető Dinnyésen. E mellett compóneveléssel is foglalkoznak.

A tógazdaság éves szinten 100–120 millió forint árbevételt ért el az elmúlt években. *Szabó Róbert*, a gazdaság vezetője szerint az árbevételt erősen befolyásolja az a negatív tendencia, ami a hazai piacon tapasztalható. A hal ára ugyanis évek óta csökken, amire sajnálatos példa a 2000. évi őszi halár, amely az 1996-os szinten realizálódott. A gazdálkodást tehát egyre nehezebb közgazdasági körülmények között végzik, különösen a rendszerváltás óta. Az elmúlt tíz évben jelentősen átalakultak a gazdálkodói szervezetek, a piaci szereplők is megváltoztak, s ma már az ivadéknevelést nem csak a dinnyési gazdaság végzi.

Elmúltak azok az idők, amikor stabil megrendelésekkel számolhattak, mint 1989 előtt, s nem csak a Haltermelők Országos Szövetségének a tagjait szolgálják ki piaci alapon ivadékhalakkal, hanem a piac más szegmenseit is megcélozták. 1993 óta külföldre is szállítanak, elsősorban Ausztriába és Németországba, de belga, francia igényeket is kielégítettek már. *Wojnarovits Elek* professzor úr segítségével pedig távolabbi országok piacára is sikerült betörniük, így például Bangladesbe, Zambiába is küldtek zsenge halat. Ahhoz azonban, hogy jó minőségű halat szállítsanak, az szükséges, hogy a megrendelő legalább másfél hónappal korábban jelezze igényét.

Termékjegyzék 2001.

Zsenge hal

Halfaj	Méret (mm)	Szállítási idő	Egységár+ÁFA
Csuka	10–12	Március-április	1,40/Ft/db
Süllő	5–6	Április	0,80 Ft/db
Balin	6–7	Április	0,40 Ft/db
Jász	8–9	Április	0,30 Ft/db
Ponty	7–8	Május-Június	0,15 Ft/db
Amúr	8–9	Június-július	0,15 Ft/db
Busa	8–9	Június-július	0,10 Ft/db
Harcsa	9–10	Május	1,50 Ft/db
Compó	5–6	Május-június	0,15 Ft/db

A keltetőházban az első táplálékot felvett, vízszintesen úszó, előnevelő-tavi kihelyezésrealkalmas táplálkozó lárva

Előnevelt hal

Halfaj	Mérete (mm)	Szállítási idő	Egységár+ÁFA
Csuka	30–50	Április	3,80 Ft/cm
Süllő	30–50	Május	3,30 Ft/cm
Balin	30–40	Május	2,50 Ft/db
Jász	30–40	Május	2,50 Ft/db
Ponty	25–40	Június-július	1,50 Ft/db
Amúr	25–40	Június-július	1,50 Ft/db
Busa	25–40	Június-július	1,00 Ft/db
Harcsa	30–50	Június	3,30 Ft/cm.

Az előnevelt hal mérésénél a teljes testhossz értendő.

Folytatódik a marketing program

A Halászati Marketing Bizottság nagy várakozásokkal tekint a 2001. évi ágazati marketing-kommunikációs program elé, megvalósításához jelentős támogatást remélve a szakminisztériumtól. A támogatás nagyságrendjének ismerete nélkül január-februárban elkezdtük a felkészülést az ez évi tervek megvalósítására.

Összeállítottuk az éves esemény-naptárt, számba vettük promóciós anyagainkat, egyeztettünk a Magyar Borgazdaságok Szövetsége és a Magyar Borok Háza vezetőivel az elmúlt évben megkezdett halas-boros együttműködés folytatásáról. Ugyanakkor már most hozzákezdtünk a következő év feladatainak tervezéséhez, szervezéséhez. Ennek jegyében fogalmazódott meg az a gondolat, hogy 2002. májusában a Haltermelők Országos Szövetsége és a Halászati Terméktanács közös szervezésében kerüljön megrendezésre a „Halétel országos ünnepe".

Az elmúlt években az ország különböző pontjain, egyre nagyobb számban, immár hagyományosan kerültek, illetve kerülnek megrendezésre halászlé és halétel-főző versenyek. Ismereteink szerint ez évben csaknem húsz településen szerveznek és rendeznek hasonló eseményt.

A 2001. évi regionális halászlé és halétel főző versenyek győzteseinek részvételével tervezzük megrendezni Budapesten 2002. májusában a „Halétel országos ünnepé"-t. A verseny legjobbja – zsűri döntés alapján – megkapja az „év halfőzője" megtisztelő címet. A regionális versenyek győzteseinek vetélkedése mellett, azzal egyidőben tervezzük megrendezni a mesterszakácsok versenyét is, akik halételből összeállított programokkal versenyeznének.

Terveink szerint a „Halétel országos ünnepe" látványos, jó hangulatú eseményként, igazi népünnepélyként valósulna meg, hiszen a nagyközönség a szabad tűzön főző versenyzőktől megtudhat halfőzéssel kapcsolatos titkokat, megkóstolhatja az elkészült remekeket, rész vehet az ismeretterjesztő játékokban, s élvezheti a színpadi szórakoztató műsorokat.

Szándékaink szerint a rendezvényt komoly hírveréssel (több médiára alapozott reklámkampánnyal, sajtótájékoztatóval) harangoznánk be, s helyszíni tudósításokkal, riportokkal a legszélesebb nagyközönség körében is ismertté tennénk. A rendezvény az ágazati marketing-kommunikációs program egységes arculatában rögzített látványelemek felhasználásával valósulna meg, így erősítené a program- embléma ismertségét.

A verseny előkészítéséhez tartozóan felhívással fordulunk valamennyi ez évi verseny szervezőjéhez, hogy – jelképes nevezési díj ellenében – nevezze a helyi verseny három legjobbját a 2002. évi nagy országos eseményre. E felhívást valamennyi szervező/ rendező szervezet a napokban kézhez kapta. Ezzel egyidőben megküldtük nevezési felhívásunkat a Megyei Közgyűlések elnökeinek is azzal a kéréssel, hogy amennyiben tudomásuk van halászlé, illetve halfőző verseny megrendezéséről a megyében, úgy kísérjék azt figyelemmel és a verseny győzteseinek nevezését támogassák. Ugyanakkor ha a megye területén ilyen esemény ez évben a tervek szerint nem szerepel, úgy felhívásunkkal inspirálni szeretnénk annak szervezését. A Halétel országos ünnepét a halfogyasztás növelését célzó ágazati marketing- kommunikációs program fontos elemének, egyben országos vonzerejű rendezvénynek, hagyományt teremtő nemzeti népünnepélynek tekintjük. Sikeres megszervezéséhez az ágazati finanszírozás és a szakminisztérium támogatása mellett egyéb támogatás is szükséges. A szervezés és rendezés forrásainak megteremtéséhez a Halászati Marketing Bizottság már most megkezdte a tárgyalásokat a Gazdasági Minisztériummal, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériummal, az Országimázs Központtal, a Magyar Turizmus Rt.-vel, a Magyar Nemzeti Gasztronómiai Szövetséggel, a Gasztronómiai Városok Szövetségével.

S. V.

Felhívás!

A Haltermelők Országos Szövetsége az alábbi táblázatban szereplő 2001. évi rendezvényeken való részvételhez **keresi azt a vállalkozót**, aki a helyszínekre kitelepülve, kizárólag üzleti alapon saját termékek árusítása mellett a Szövetség promóciós eszközeinek (póló, receptkönyv, szalvéta, kötény) értékesítését is felvállalná.

Az érdeklődők bővebb felvilágosításért a 06-1-355-7019-es telefonszámon Kutasy Gabriellához fordulhatnak.

Jelentkezni – csak írásban – a Halászati Marketing Bizottságnál lehet, a következő címen: 1126 Budapest, Vöröskő u. 4/b. A levélben kérjük jelezni, hogy a fentiek közül melyik rendezvényen vállalják az értékesítést és milyen saját termékeket kívánnak forgalmazni.

Jelentkezési határidő: 2001. március 31.

1	Majális	május 1.	Budapest, Városliget
2	„Bor és Gourmet" vásár	május 24–26.	Budapest, Vigadó
3	Dunai Vízikarnevál	június 23.	Budapest
4	Nemzetközi Tisza Túra	július vége-augusztus eleje	Tiszabecs, Tokaj, Szolnok, Szeged
5	VI. Magyar Borok Útja Rallye	augusztus 24–26.	Szeged
6	X. Budapesti Borfesztivál	szeptember 4–9.	Budapest, Budai vár
7	I. Ráckevei Ászok Fesztivál (borászok, halászok, horgászok, lovászok)	szeptember 22–23.	Ráckeve

Piaci árak Németországból

	Nürnberg	München	Dresden
	kg/DM		
Ponty	8,10	-	-
Süllő	20,24	-	-
Csuka	20,24	-	-
Harcsa	20,26	-	-
Amur	6,10	-	-

(Forrás: Fisher & Teichwirt 2001. 2. sz.)

Az étkezési ponty és busa termelői árai (Ft/kg) 2001. év 9. hét (február 26. – március 2.) az ország egyes régióiban

Régió megnevezés	Ponty	Busa
Dél-Alföld	350–400	160–176
Észak-Alföld	340–380	140–170
Dél-Dunántúl	340–390	150
Közép-Magyarország	380–400	145–150

Az étkezési ponty és busa fogyasztói árai (Ft/kg) 2001. év 9. hét (február 26. – március 2.) az ország különböző piacain

	Ponty	Busa
Budapest Nagycsarnok	600	300
Budapest Lehel u.	598	278
Budapest Rákóczi tér	600	300
Budapest Fehérvári u.	590	300
Budapest Békásmegyer	599	300
Debrecen	600	350
Győr	580	299
Miskolc	580	300
Pécs	550	220
Szeged	459–500	220
Szekszárd	519	

(Forrás: Halászati Terméktanács)

Helyesbítés

A Halászati Lapok 2001. februári számában hibásan jelent meg a Halászati Terméktanács 2001. január 1. – április 30. közötti időszakra meghirdetett 3 nyaras ponty javaslati ára. A helyes ár tehát 380 Ft.

Egy PHARE pályázat tanulságai

Egy nyertes PHARE pályázat kálváriáját érdemes ismertetni, miként az érintettek Canossa járását is. Esetünket elsősorban a döntéshozók és az irányítók figyelmébe ajánljuk, tanulságként annak illusztrálására, hogyan lehet illúziókat, és hiteket végérvényesen lerombolni, hiteleket elveszíteni.

A történet szereplői egy kis állattenyésztési ágazat vállalkozói, és néhány tollforgató szakember, érdekképviseleti szervezetek munkatársai. A kezdet 1998 nyarára nyúlik vissza. Az egyik, fejletlennek minősített hazai tájegység területén működő érdekképviseleti szervezet jól tájékozott munkatársa szakmai partnereinek jelezte, hogy lehetőség nyílik a vállalkozások fejlesztésére, EU pénzforrásokra pályázni a PHARE programon belül.

Nyertes pályázat

A késve kiírt pályázat beadási határideje vészesen közel volt, ezért a pályázat összeállításáról, és a potenciális résztvevők köréről gyorsan kellett határozni. Az induló team, (9 vállalkozás és egy érdek-képviseleti szervezet) kielégítette a PHARE kiírás pályázati feltételeit. Esetünkben 1998. évben az adott térségben lehetőség nyílott a PHARE Regionális Kísérleti Program Alap megpályázására. A pályázati felhívás 1998. 07. 01-én jelent meg, míg a pályamunka beadási határideje 1998. 09. 04. volt.

Az alakuló ülésen (1998. 07. 08.) a résztvevők megfogalmazták azokat az égető, elsősorban gépbeszerzésekre, beruházásokra, rekonstrukciós munkálatokra vonatkozó igényeiket, amelyek kielégítése esetén vállalkozásaik hatékonysága lényegesen növelhető. A felkért szakemberek július és augusztus hónapokban a pályázat megfogalmazásán és a formai követelmények szerinti megírásán dolgoztak. A benyújtást követően a pályázati iroda levélben értesítette az érintetteket, hogy a pályázat a formai követelményeknek megfelel, így bírálat alá kerül (1998. 09. 05.). Szeptemberben újabb feladatokat kellett megoldaniuk a pályázóknak, ugyanis a PHARE iroda számos hiánypótlást kért, amelyek szintén éjszakába nyúló munkát adtak a résztvevőknek (1998. 09. 14.).

Rövid időn belül a pályázatokat elbírálták és a pályázók nagy örömére a szóban forgó mű előkelő helyen került be a nyertesek csoportjába (1998. 10. 16.). A különböző fórumok a pályázatot minden szempontból példa értékűnek minősítették. A pályázó vállalkozások a PHARE forrásból 79,8 millió Ft támogatást nyertek, amelyhez még különböző hazai forrásokból további 62,9 millió Ft-tal számolhattak. A támogatási szerződések aláírására 1999. 03. 03-án került sor. Megkezdődött a program megvalósítása, amelyhez fontos tudni, miszerint előírás az is, hogy folyamatban lévő, megkezdett beruházást, beszerzést a PHARE nem támogat!

Ezután kezdődtek azok a bonyodalmak, amelyeknek alapja az, hogy a pályázat elfogadása után derültek ki a megvalósítás és lebonyolítás „körmönfont" szabályai. Ha a pályázók előbb ismerhették volna meg ezeket, az nagymértékben befolyásolta volna már a pályázat megfogalmazását, valamint a tervezett beruházások és beszerzések ütemezését. A különböző vállalkozások előzetes árajánlatait a PHARE szabályok szerint össze kellett vonni, amiből az következett, hogy a megnövekedett összegek miatt mind a gépbeszerzésekre, mind a beruházásokra más, szigorúbb tender szabályok váltak érvényessé, s nemzetközi pályáztatást helyezett kilátásba a PHARE-iroda.

Utólag derült ki az is, hogy a pályázatot benyújtó és a vállalkozókat képviselő érdekvédelmi szervezet a PHARE szabályok alapján nem minősül non-profit szervezetnek, ezért az elnyert pályázati forrást nem kezelheti, és nem oszthatja tovább az aláírt szerződéssel rendelkező vállalkozásoknak. A pályázati kiírásban ez a kizáró tétel nem szerepelt. Ezt az is bizonyítja, hogy a pályázati alapot kezelő iroda a pályázatot formai oldalról is kifogástalannak nyilvánította. Közben az idő telt, s végül a megállapított PHARE keret felhasználásának előzetes határideje anélkül telt el, hogy a nyertes pályázati összegből a vállalkozások egyetlen fillérhez jutottak volna.

Letelt határidő

Amikor a vállalkozók a soronkövetkező megbeszélésen (1999.08.18) türelmetlenségüknek és elégedetlenségüknek adtak hangot, olyan válaszokat kaptak, hogy örülniük kell minden olyan forintnak, amit kaptak, hiszen ajándékba kapják. Ugyanakkor azok, akik így nyilatkoztak, elfelejtették, hogy a vállalkozásoknak jelentős saját erőt is be kell építeniük, és az időhúzás miatt elestek azoktól a hazai támogatásoktól, amelyeket egyébként érvényesíthettek volna, ha nem várnak beszerzéseikkel, beruházásaikkal az akkor még biztosnak látszó PHARE támogatásra.

A felhasználási határidő letelte után a folytatásra két lehetőség kínálkozott:

a., a PHARE iroda felbontja a szerződéseket és megszünteti a kapcsolatot a pályázókkal. Erre az esetre a vállalkozók egymás között megegyeztek, hogy érvényes szerződés birtokában bírósági útra terelik jogos igényeik érvényesítését.

b., a pályázatot átteszik a következő évi pályázati keretre és a brüsszeli központtól kapott nagyobb szabadság mellett érvényesítik az eredeti szándékot, és a fejlesztéseket, ha késve is, de megvalósítják.

Jelen esetben ez utóbbi mellett döntöttek, és több, hasonlóan problémás szerződéssel együtt a szóbanforgó pályázatot is áttették a következő évre. Az átcsoportosításhoz a brüsszeli iroda írásban is hozzájárult, a pályázók legalább is ilyen tájékoztatást kaptak.

Bírósághoz fordulnak

Ezt követően kezdődött minden elölről. A bizakodás és az optimizmus pedig egyre fogyott. A pályázók között már korábban is voltak, akik megelégelték a hitegetést, és ki akartak lépni. Az is fontos PHARE szabály, hogy ha a csoportosan pályázók közül 25% esetében meghiúsul a pályázat, úgy az összes pályázónak vissza kell fizetni a támogatást. Ez a szabály visszatartotta a vállalkozásokat a kilépéstől, nehogy miattuk társaik károsodjanak.

Az idő egyre telt, újabb értekezletek és tájékoztatók voltak; majd a hosszú hallgatás magyarázataként egy tájékoztató levélben értesültek a pályázók arról, hogy az EU újabb féléves halasztást adott a magyar félnek a pályázatok megkezdésére (2000. 02. 08.). Ezt követően egyes nyertes pályázók körében elterjedt a hír (2000. 06. 08.), hogy a problémás pályázatokat a brüsszeli iroda kizárta a pályázók sorából (annak ellenére, hogy jelenleg is érvényes aláírt szerződésekkel rendelkeznek). Ezt a hírt a pályázati iroda munkatársa megerősítette (2000. 06. 15.).

Mit lehet a fentiekhez hozzátenni? A résztvevőknek csaknem 2 évig ígéretek és hitegetések között próbálták a papíron megnyert pályázatukban megfogalmazott fejlesztéseiket megvalósítani. Két év, mely alatt egy működő vállalkozás a pályázati források segítségével fejlődhetett volna, és az élesedő hazai piacon megvethette volna a lábát. Két év, mely alatt a nyertes kis vállalkozások a termelési szerkezetüket és hátterüket az oly sokat emlegetett EU színvonalhoz közelíthették volna...

A vállalkozók viszont érvényesíteni kívánják szerzett jogaikat és bírósághoz fordulnak jogorvoslást remélve.

U. B.

A szövetség promóciós ajánlata

Reklámtáska:
darabszámtól függően 30–40 Ft/db

Kötény: 1440 Ft/db

Poló: 1300 Ft/db

Receptkönyv:
380 Ft

Szalvétacsomag
(25 db-os): 240 Ft

FOTÓ: TURCZER GYÖRGY

Megrendelhető: Haltermelők Országos Szövetsége, 1126 Budapest Vöröskő utca 4/b
Tel.: 355-7019, Tel./fax: 214-2643
Kiskereskedők, vásározók jelentkezését várjuk, az értékesítést a
2001. évi halászati események (halfőző versenyek) közreadásával és a lehetőség biztosításával segítjük.